

Фразеалогія

Падрыхтавалі:

студэнтка 14 гр. ПА ЗН Яўневіч Алена

студэнтка 14 гр. ПА ЗН Чурунец Жанна

Віцебск 2016

Фразеалогія (з грэч. *phrasis* – выраз, моўны зварот і *logos* – вучэнне) – раздзел мовазнаўства, які вывучае значэнне фразеалагізмаў, іх структуру, адносіны да слова і словазлучэння, іх паходжанне і ўжыванне ў мове.

Фразеалогія вывучае:

- ✓ **Фразеалагізмы** - устойлівыя спалучэнні слоў з непадзельным цэласным значэннем: (*вадой не разальеш (вельмі дружныя, неразлучныя), абое рабое (аднолькавыя), гады ў рады (вельмі рэдка, не часта)*);
- ✓ **Прыказкі** – трапнае народнае выслоўе з павучальным зместам (*На сваім сметніку і певень гаспадар; У чужой руцэ кусок здаецца заўсёды большым*);
- ✓ **Крылатыя выразы (афарызмы)** – вобразныя трапныя выслоўі выдатных людзей розных часоў (*Добра быць у дарозе, якую ты сам сабе выбіраеш (Я. Колас); Дум не скуеш ланцугамі (Я. Купала)*);
- ✓ **Перыфразы** – апісальныя назвы асобных прадметаў і з’яў, якія ўжываюцца замест слоў, што іх называюць (*край блакітных азёр – Беларусь, другі хлеб – бульба, зямля бацькоў -радзіма*).

Приметы фразеологізмаў:

✓ узнаўляльнасць

✓ устойліваць

✓ шматкампанентнасць;

✓ сэнсавая

✓ сінтаксічная

непадзельнасць

Фразеалагізмы – гэта

ўстойлівыя

гатовыя спалучэнні слоў з

адзіным,

цэласным значэннем.

Фразеалагічная адзінка мае агульныя рысы:

са словам

1. Выражае адно паняцце.
2. Мае цэласнае значэнне.
3. Могуць мець два і больш значэнняў (быць мнагазначнымі).

са свабодным
словазлучэннем

1. Складаецца не менш чым з двух кампанентаў.

Фразеалагічныя сінонімы адрозніваюцца
паміж сабой адценнямі значэння ці
стылістычнай афарбоўкай:

- Перад вачамі, не за гарамі, у двух кроках, пад рукой
са значэннем «блізка, побач»

- Заснуць вечным сном, знайсці магілу, аддаць богу
душу, адправіцца на той свет, аддаць канцы
са значэннем «памерці»

Пераклад фразеалагізмаў з адной мовы на др
большасці выпадкаў ажыццяўляецца шляхам
аднолькавых або блізкіх па сэнсу адпаведнікаў

Адмыкаць адамкненныя дзверы - ломіцца в
открытую дверь - два сапога пара

Дрыжыкі бяруць - в дрожь бросает